Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Frederike Kadijk
f.kadijk@nijmegen.nl

Ons kenmerk
D230563401

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 12 juni 2023
Onderwerp 3e tranche subsidieregeling sloop en vervangen brom- en snorfietsen

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren we u over de subsidieregeling voor brom- en snorfietsen. Op 12 juni 2023 is door het college de 3e tranche van deze regeling vastgesteld. Ook gaan we in op de werking van twee moties die relevant zijn voor deze subsidieregeling.

Nijmegen heeft op 13 januari 2020 het Schone Lucht Akkoord getekend. Met dit akkoord hebben partijen zich uitgesproken te streven naar 50% gezondheidswinst door een vermindering van de luchtverontreiniging in 2030. Deze gezondheidswinst wordt bereikt door de concentraties luchtverontreinigende stoffen op leefniveau te verminderen tot onder de WHO-advieswaarden. Om dat te bereiken is het Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2020 – 2030 opgesteld.

In dit programma is het weren van oude brom- en snorfietsen met benzinemotor die vóór 1 januari 2011 op de weg zijn gekomen als maatregel opgenomen. Met de subsidieregeling wordt een impuls gegeven aan de uitfasering van deze oude brom- en snorfietsen vooruitlopend op de invoering van de milieuzones in 2025 voor brom- en snorfietsen van vóór 1 januari 2011. Deze milieuzones worden ingesteld in de binnenstad, Hof van Holland en Heijendaal. Vanaf 2028 gelden zero emissie zones voor alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren.

Subsidieregeling
De subsidieregeling maakt het aantrekkelijker voor eigenaren om een oude brom- of snorfiets te laten slopen. En om een duurzaam alternatief voertuig aan te schaffen.

Enkele kenmerken van de regeling:
- Het budget voor de 3e tranche is € 100.000,-;
- De beoogde looptijd van de subsidieregeling is vanaf de dag na publicatie tot 31 december 2023 of tot het subsidieplafond is bereikt;
- De sloopsubsidie bedraagt € 400,- per aanvrager;

- Een aanvulling op de sloopsubsidie van maximaal € 400,- kan aangevraagd worden voor de aanschaf van elektrische brom- of snorfiets of elektrische fiets. Dit bedrag komt uit hetzelfde budget. ;
- De regeling is bedoeld voor brom- en snorfietsen met benzinemotor van vóór 1 januari 2011.
- In de regels van deze 3e tranche is specifiek opgenomen dat de datum van tenaamstelling van het te slopen voertuig minimaal drie maanden voor aanvang van de sloop moet zijn. Met deze termijn willen we voorkomen dat inwoners bewust goedkoop een oude brom- of snorfiets aanschaffen om daarna winst te maken op de subsidie die ze ontvangen voor de sloop.
- Voorwaarde is dat de sloop gedaan moet worden door een RDW-erkend sloopbedrijf of sloopbedrijf aangesloten bij de Scooter Recycling Nederland.

Resultaten subsidieregeling

Sinds december 2020 zijn twee tranches van de subsidieregeling brom- en snorfietsen uitgevoerd. Beide waren een succes, het subsidieplafond werd al na enkele maanden bereikt. In de 1e tranche, met een budget van € 100.000,-, zijn 182 oude brom- en snorfietsen gesloopt waarbij 37% gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid om een vervangende elektrische brom- of snorfiets of elektrische fiets aan te schaffen en hiervoor aanvullende subsidie te ontvangen. In de 2e tranche, met een budget van € 200.000,-, zijn 418 oude brom- en snorfietsen gesloopt en heeft 20% gebruik gemaakt van de vervangingsregeling.

De maatregel zal er niet toe leiden dat alle oude brom- en snorfietsen verdwijnen. In december 2020 waren er circa 5000 oude brom- en snorfietsen in Nijmegen. Naar verwachting wordt op basis van de resultaten van de 1e en 2e tranche en de komende 3e tranche circa 15 % van de 5000 oude brom- en snorfietsen gesloopt. Bijkomend effect van de uitvoering van de regeling is dat we inwoners informeren over de invoering van de milieuzones.

Moties relevant voor subsidieregeling

Bij besluitvorming door de raad in december 2022 over invoering van zero emissiezones per 2028 voor brom- en snorfietsen voor heel Nijmegen en Lent zijn twee moties aangenomen. Het gaat om “Alle uitstoot telt, ook na 2011” en “Ook schone en gezonde lucht moeten we delen”. Beide moties hebben we niet opgenomen in deze 3e tranche. Onderstaand leest u de motivatie hiervoor. In het vierde kwartaal komen we terug op de uitwerking van deze moties.

<u>Motie “Alle uitstoot telt, ook na 2011”</u>

Deze motie doet de oproep om de regeling uit te breiden met brommers van na 2011. In deze 3e tranche van de regeling nemen we deze uitbreiding niet op. Hiervoor zijn twee redenen:

1) Het primaire doel van de subsidieregeling is om per 2025 brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren van voor 2011 te weren uit de milieuzones. Deze voertuigen hebben de hoogste emissiewaarden en het verminderen hiervan levert de meeste milieu- en gezondheidswinst. Het is daarom wenselijk om ook de 3e tranche specifiek te richten op brom- en snorfietsen van voor 2011. Zie toelichting onderzoek GGD.
2) We hebben voor de 3e en 4e tranche (gepland in 2024) een specifieke uitkering ontvangen vanuit het Schone Lucht Akkoord voor 50% van het budget. Deze uitkering is gegeven op basis van de kosten-baten analyse bij het saneren van brom- en

snorfietsen met een verbrandingsmotor van voor 2011. Wij kunnen deze regeling niet eenzijdig aanpassen. Als we dit wel doen, verliezen we 50% van het budget. Voor een te wijzigen, dan wel nieuwe, subsidieaanvraag gericht op het saneren van alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren is een nieuwe kosten-baten berekening nodig. Op dit moment kunnen wij die berekening niet maken, aangezien de praktijkemissies (i.e. de in de praktijk daadwerkelijk gemeten emissies op bijvoorbeeld diverse type locaties) van de meest recente brom- en snorfietsen niet bekend zijn. In 2023 wordt door het Rijk onderzoek gedaan naar deze praktijkemissies, zo is ambtelijk aangegeven. Wanneer we de uitkomsten ontvangen, is onzeker. Als we hier op wachten zou dat vertraging van de 3e tranche betekenen. Dat is onwenselijk. Op dit moment is er veel vraag van inwoners wanneer de subsidieregeling weer start. Hoe eerder we de regeling activeren hoe eerder we als stad profiteren van de positieve effecten.

Toelichting onderzoek GGD: versnelling uitfasering brom- en snorfietsen van vóór 1 januari 2011
In 2017 heeft de GGD een onderzoek gepubliceerd waaruit blijkt dat brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren lokaal zeer vervuilend zijn. Zij zorgen lokaal voor pieken in de uitstoot van onder andere fijnstof en benzeen. Deze zijn niet alleen schadelijk voor de gebruiker van de brom- of snorfiets, maar ook voor de medeweggebruikers, met name fietsers en voetgangers. Op basis van dit onderzoek adviseert de GGD om de uitfasering van alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren te versnellen. Als onderdeel van die versnelling adviseert de GGD om milieuzones in te stellen voor de meest vervuilende brom- en snorfietsen, namelijk die met een eerste toelating van vóór 1 januari 2011. In 2011 zijn de emissie-eisen voor brom- en snorfietsen met benzinemotor aangescherpt. Voertuigen van vóór 2011 voldoen niet aan deze strengere eisen en zijn daarmee meer vervuilend. Ook adviseert de GGD om het gebruik van e-bikes en elektrische brom- en snorfietsen te stimuleren met o.a. subsidieregelingen.

<u>Motie “Ook schone en gezonde lucht moeten we delen”</u>
In deze motie heeft uw raad het verzoek gedaan om de regeling voor sociaal minima aantrekkelijker te maken. We vinden het voorkomen van vervoersarmoede belangrijk. Echter, deze 3e tranche van de subsidieregeling gaan we nog niet specifiek richten op sociale minima. Hiervoor zijn twee redenen:

1) We wachten eerst de ontwikkeling van een landelijke regeling af en gaan deze indien mogelijk of nodig toepassen in een aparte regeling of in de 4e tranche (2024).

    a) Uit een recent, door ons, uitgevoerd onderzoek onder bezitters van een brom- en/of snorfiets blijkt dat 35% van de bezitters van een brom- of snorfiets n.a.v. de instelling van milieuzones een nieuw vervoermiddel zou kopen. Ook geeft 30% van de bezitters aan dat ze door de wijziging in geldproblemen zouden komen. Met de huidige subsidieregeling is rekening gehouden met dit financiële aspect en is er naast subsidie voor het slopen een subsidie voor het aanschaffen van een nieuw duurzaam alternatief vervoermiddel. Toch is op dit moment nog niet voldoende inzichtelijk of dit soort subsidieregelingen volstaan om vervoersarmoede na 2028 te voorkomen wanneer we over gaan tot een stadsbrede zero emissie zone voor alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren.

b) Op landelijk niveau heeft staatssecretaris Heijnen (Infrastructuur en Waterstaat) per brief van 24 januari 2023 aan de Kamer laten weten na onderzoek uiterlijk in november 2023 nader te informeren over op welke wijze een specifieke subsidie regeling voor brom- en snorfietsen kan bijdragen aan het voorkomen van vervoersarmoede. Een aspect van het onderzoek is gericht op inzicht of vervoersarmoede optreedt onder sociale minima of juist bijvoorbeeld onder mensen met een baan net boven minimumloon en die geen alternatief ter beschikking hebben, noch voldoende overhouden om een schoner alternatief aan te schaffen. We wachten dit onderzoek en de ontwikkeling van deze mogelijke landelijke subsidieregeling af. Eind 2023 is hier meer duidelijkheid over. De 3e tranche passen we in de tussentijd niet aan voor sociale minima. Als de landelijke subsidieregeling er niet op korte termijn komt, onderzoeken we de mogelijkheden voor de 4e tranche of als aparte regeling.

2) Op dit moment is er veel vraag van inwoners wanneer de subsidieregeling weer start. Hoe eerder we de regeling activeren hoe eerder we als stad profiteren van de positieve effecten. De subsidieregeling aanpassen voor sociale minima vraagt tijd en capaciteit. En met in het vizier dat landelijk een onderzoek loopt en er mogelijk een landelijke subsidieregeling komt kiezen we ervoor om dit af te wachten. Waar mogelijk gaan we tijdens de 3e tranche de doelgroep sociale minima extra informeren over het bestaan van de regeling.

In het vierde kwartaal informeren wij uw raad nader over het voorkomen van vervoersarmoede voor zowel de invoering van de milieuzones in 2025 (specifiek brom- en snorfietsen van voor 2011) als voor de zero emissiezones in 2028 voor alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren.

Zodra we de emissiewaarden van de meest recente brom- en snorfietsen hebben, kunnen we een nieuwe kosten-baten berekening maken voor een subsidieaanvraag gericht op het saneren van alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren. Mede op basis daarvan kan naar verwachting begin 2024 overwogen worden of we de 4e tranche in willen zetten voor alle brom- en snorfietsen met verbrandingsmotoren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P. W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester